

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z protestu E. K.

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego zarządzanego na dzień 15 października 2023 r.,

przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 16 listopada 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 26 października 2023 r. (data nadania przesyłki poleconej w placówce pocztowej operatora wyznaczonego) E.K. wniosła do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności referendum przeprowadzonego w dniu 15 października 2023 r. domagając się jego unieważnienia z uwagi na dopuszczenie się przestępstwa przeciwko referendum.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm., dalej: „u.r.o.”), protest przeciwko ważności referendum wnosi się do Sądu Najwyższego na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do art. 34 ust. 2 u.r.o., do warunków i trybu wnoszenia protestu przeciwko ważności referendum stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm., dalej: „k.wyb.”).

Oznacza to, że siedmiodniowy termin, określony w art. 34 ust. 1 u.r.o., do wniesienia protestu referendalnego zaczyna biec od dnia następnego po dniu ogłoszenia przez Państwową Komisję Wyborczą wyniku referendum w Dzienniku Ustaw, przy czym nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego (art. 241 § 1 *in fine* k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o.).

Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241 k.wyb. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu (art. 243 § 1 k.wyb.).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że protest wyborczy należy uznać za wniesiony z naruszeniem terminu zarówno w przypadku, gdy został wyniesiony przed rozpoczęciem terminu wskazanego w art. 241 § 1 k.wyb., jak i po jego upływie. Niedochowanie wymogu związanego z tak określonym terminem łączy się z pozostawieniem protestu wyborczego bez dalszego biegu (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z: 20 września 2011 r., III 12/11; 10 listopada 2011 r., III SW 170/11; 22 października 2019 r., I NSW 82/19; 22 października 2019 r., I NSW 90/19; 24 października 2019 r., I NSW 87/19; 24 października 2019 r., I NSW 91/19; 6 listopada 2019 r., I NSW 96/19; 26 listopada 2019 r., I NSW 359/19; 3 grudnia 2019 r., I NSW 346/19; 5 grudnia 2019 r., I NSW 362/19; 23 grudnia 2019 r., I NSW 365/19).

Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej o wynikach głosowania i wyniku referendum przeprowadzonego w dniu 15 października 2023 r. zostało wydane w dniu 17 października 2023 r. i opublikowane w Dzienniku Ustaw w dniu 18 października 2023 r. pod pozycją 2236. Oznacza to, że siedmiodniowy termin do wnoszenia protestów przeciwko ważności referendum rozpoczął bieg w dniu 19 października 2023 r. i upłynął z dniem 25 października 2023 r.

Z uwagi na powyższe wskazać należy, że E. K. wniosła protest referendalny poprzez nadanie go za pośrednictwem jednej z placówek P. Spółki Akcyjnej w W. dopiero w dniu 26 października 2023 r., czyli po upływie terminu do jego wniesienia.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 243 § 1 zd. 1 k.wyb. w zw. z art. 34 ust. 2 u.r.o. orzekł jak w sentencji.

[SOP]

[ał]